

БРИГАНТИНА ЗДІЙМАЄ ВІТРИЛА

Присвячується Вчителю

Будь-яка зустріч людей, пов'язаних одними інтересами, одним полем діяльності, одним спільним минулим, завжди знаменна й не випадкова. У жодній іншій професії поняття вчителя не досягає такої глибини значення та такої висоти звучання, як у медицині. Якщо згадати старовину, то саме з часів Гіппократа робота лікаря завжди спиралася на два основні стовпи — вчителів та колег. Саме звідси походить властива усій нашій роботі, всьому нашому професійному життю медична солідарність, колегіальність й глибока повага до людей, які виховали нас як медиків, як лікарів. Скільки прекрасних книг, присвячених практиці та науці медицини, починалося з епіграфу: «присвячується вчителю».

16 грудня 2023 року свій 60-річний ювілей святкує доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри психіатрії, наркології та медичної психології Полтавського державного медичного університету, академік Української академії наук та Націо-

нальної академії наук вищої освіти України Андрій Миколайович Скрипніков.

В далекому 1963 році в родині молодих лікарів Миколи Сергійовича та Таїси Петрівни Скрипнікових з'явився первенець, якого батьки назвали Андрієм. До 5 років хлопчик мешкав з батьками у харківському гуртожитку й можливо саме там вперше почув популярну в ті часи пісню «Бригантина», що за словами Юрія Візбора, була «немовби символом нової дороги, руху в невідоме, неясної, проте вже чітко усвідомлюваної радості... запалюючи в душах слухачів багаття романтики...». А можливо, розповіді про море батька, Миколи Сергійовича, що три роки служив у військово-морському флоті, посяли в серці хлопця зерно моряцького натхнення. Хай там як, але після переїзду родини до Полтави й закінчення середньої школи Андрій 1974 року вступає до Херсонського морехідного училища. А далі — роки навчання, флотської практики й стажування на легендарному вітрильнику «Крузенштерн».

1983 року Андрій Миколайович закінчує училище за фахом «морське судноводіння» й три наступні роки працює в Антарктичній китобійній флотилії «Радянська Україна» у складі екіпажу китобійного судна «Беспощадний-33».

Три роки романтики морів та океанів, три роки навколосвітніх мандрів... Й одночасно — три роки важкої й виснажливої роботи китобоя, часом з ризиком для життя, під шквальними північними вітрами й багатобальними океанічними штормами...

Три роки — багато це чи мало? Чи змінюється людина за такий час, якщо умови її життя — поєднання нечуваної краси океанічної стихії й нічних вахт, фізичної втоми й мужньої праці моряка? 1986 року Андрій Миколайович різко змінює курс свого «внутрішнього судна»: бригантину знімає вітрила у напрямку медичного материка...

Під час навчання на лікувальному факультеті Полтавського медичного стоматологічного інституту (1986—1992 рр.) він одночасно опановує практику середнього медичного персоналу, працюючи у наркологічному диспансері. Можливо саме там у Андрія Миколайовича й з'явилася думка обрати майбутню спеціалізацію — психіатрію.

Після закінчення інституту й отримання диплому «з відзнакою», він вступає до клінічної ординатури

за фахом «психіатрія», де навчається ще два роки, опановуючи таємниці професії психіатра. З 1994 до 1995 року працює у Кременчуцькому шпиталі інвалідів Великої Вітчизняної війни на посаді заступника головного лікаря з медичної роботи. Цей досвід послугував підґрунтям до набуття професійних навичок лікаря-керівника, вмілого й розумного лідера медичного колективу.

Прагнучі поєднати практичну роботу з наукою, 1995 року Андрій Миколайович обраний за конкурсом на посаду асистента кафедри психіатрії, наркології та медичної психології своєї *alma mater*, Української медичної стоматологічної академії (тепер — Полтавський державний медичний університет), й відразу поринає у світ наукових психіатричних досліджень. Перший результат — успішний захист 1996 року кандидатської дисертації за темою «Корекція девіантної сексуальної поведінки та медико-соціальна реабілітація в умовах пенітенціарної системи підлітків, які вчинили сексуальні злочини». Через три роки — перше вчене звання: доцент кафедри.

Не зупиняючись на досягнутому, Андрій Миколайович і далі провадить наукову роботу й 2001 року захищає дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук за темою «Порушення сексуального здоров'я при психопатії у чоловіків та їх психотерапевтична корекція».

З 2002 року Андрій Миколайович Скрипніков очолює кафедру психіатрії, наркології та медичної психології, а 2003 року — йому присвоєно вчене звання професора.

Досвід керівної роботи в практичній медицині та ефективне адміністрування науково-педагогічним колективом дозволили йому тривалий час працювати на посаді декана факультету підготовки іноземних студентів (2003—2009 рр.), а в подальшому — проктором Академії з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків. Працюючи на цій посаді, Андрій Миколайович проявив себе як умілий керівник, талановитий організатор праці, досвідчений науковець.

Говорячи про наукові досягнення професора Андрія Скрипнікова, варто просто окреслити коло його наукових інтересів: це розлади особистості, проблеми медичної сексології, біоритмологічні аспекти психічних розладів, погранична психічна патологія та проблеми хімічних залежностей. Його внесок у вивчення питань діагностики, лікування та профілактики психіатричних, наркологічних, сексологічних розладів є вагомим.

Андрій Миколайович Скрипніков — автор близько 200 наукових праць, серед яких сім монографій, вісім фахових навчально-методичних видань з грифом Центрального методичного кабінету з вищої медичної освіти Міністерства охорони здоров'я України, зокрема чотири підручники.

Під науковим керівництвом професора Скрипнікова виконано дев'ять кандидатських та дві докторські дисертації. Він — умілий керівник і організатор, компетентний педагог. Андрій Миколайович завжди бере участь у науково-практичних конференціях, пленумах, з'їздах як державного, так і міжнародного рівня. Майже 17 років — головний дослідник під час проведення клінічних випробувань багатьох психофармакологічних лікарських засобів.

2005 року професора Андрія Скрипнікова обрано дійсним членом (академіком) Української академії наук, а 2020 — академіком відділення з проблем психічного здоров'я Національної академії наук вищої освіти України.

За багаторічну плідну працю та вагомий внесок у розвиток української психіатричної науки та практики Андрій Миколайович 2001 року нагороджений Почесною грамотою МОЗ України та знаком «Відмінник освіти України», 2002 року — Почесною грамотою Полтавської обласної ради та 2015 року — нагрудним знаком «Подяка губернатора», 2003 року він став лауреатом конкурсу імені академіка В. П. Протопопова, 2012 року нагороджений срібною медаллю «За досягнення в галузі міжнародної освіти» Українського державного центру міжнародної освіти МОН України, 2019 року — грамотою Верховної Ради України «За заслуги перед

Українським народом», 2020 року нагороджений орденом «Науковець року. 2020» Української федерації вчених.

Щороку понад 400 хворих отримують від професора Андрія Миколайовича Скрипнікова кваліфіковану лікувально-консультативну допомогу. Він передає свої знання, досвід і любов до професії молодим лікарям та студентам.

Отже, намагаючись відповісти на риторичне питання, багато це чи мало — 60 років людського життя, ми зобов'язані озирнутися назад, спробувати оцінити взаємовплив масштабів — прожитих років та зроблених справ.

Нехай бригантина Андрія Миколайовича завжди здійснює вітрила натхнення, наукового пошуку, творчого вдосконалення та любові до своєї професії!

Колектив кафедри психіатрії, наркології та медичної психології Полтавського державного медичного університету

Керівництво ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України» та ГО «Асоціація неврологів, психіатрів і наркологів України» приєднуються до привітань і бажають ювіляру здоров'я, успіхів та плідної багаторічної роботи задля розвитку освіти, науки і практики в сфері психічного здоров'я!